

לפני ראש הישיבה על סודות עתיקים - צדיק וטוב לו, צדיק ורע לו. שפלים עולים תוף משקל האילן עד שלא יבאו לעולם, וכפי משקלת המשקל כף יש להם בעולם הזה. ראש הישיבה ירד וגלה ממה ששמע למעלה, דבר אחד גלה ולא יותר. עץ שלא עולה אורו, יפו בו ויאיר. גוף שלא עולה בו אור הנשמה, יפו בו ויעלה אור הנשמה, ויאחזו זה בזה להאיר. (שתי גסקאות)

משום שיש גוף שאור הנשמה לא מאיר בו עד שיפו בו, אז מאיר אור הנשמה ונאחז בגוף, והגוף נאחז בו. הגוף אז עולה אור מתוף הנשמה, מהדר מרומם ומשבח, מתפלל תפלתו ובקשתו, מברך לרבנו. הרי אז הפל מאיר, משום שיש גוף שאין הנשמה יכולה להאיר בו עד שיפו בו, ואז מאיר ונאחז זה בזה. יש עץ שלא נאחז באור, ולא עולה בו אור עד שיפו בו, ואז מאיר.

צד האחר רוצה לעשות כף, ומפה ברשעים, וכל מה שמפה, אז (משלי יג) ונר רשעים ידעף. מחרף ומגדף לכל הצדדים ולא יכול להאיר כלל, ואז פתוב (קהלת ב) כי מה האדם שיבוא אחרי המלך. ורוצה להדמות לו ולא יכול. ועל זה (תהלים יא) ה' צדיק יבחן, ומפה בו, ואז מאיר ומתחזק באור. יבחן, פמו שגאמר (ישעיה כח) אכן בחן. גחן רבי שמעון ונשק לעפר. אמר, דבר דבר אחריו רדפתי מיום שהייתי, וכעת נודע לי הדבר מתוף שרש ועקר הפל.

אמר לו, אי רבי, אי רבי, פשעולים למעלה, פל אותם

על רזין עתיקין, צדיק וטוב לו, צדיק ורע לו. דכלהו סלקין גו מתקלא דאילנא, עד לא ייתון לעלמא, וכפום טקלא דמתקלא, הכי אית לון בהאי עלמא. רב מתיבתא, נחית וגלי ממה דשמע לעילא, מלה חדא גלי ולא יתיר. אעא דלא סליק נהוריה, יבטשון ביה ואנהיר. גופא דלא סלקא ביה נהורא דנשמטא, יבטשון ביה, ויסלק נהירו דנשמטא, ויתאחדון דא בדא לאנהרא. (תרי גוסחי).

בגין דאית גופא דנהירו דנשמטא לא נהיר ביה, עד דיבטשון ביה, כדין נהיר נהירו דנשמטא, ואתאחדת בגופא, וגופא אתאחד בה. גופא כדין סליק נהירו מגו נשמטא, מהדר מרומם ומשבח, מצלי צלותיה ובעותיה, מברך למאריה, הא כדין פלא נהיר. בגין דאית גופא, דלא יכילת נשמטא לאנהרא ביה, עד דיבטשון ביה, וכדין נהיר ואתאחד דא בדא. אית אעא דלא אתאחד בנהורא, ולא סליק נהורא ביה, עד דיבטשון ביה, וכדין נהיר.

סטרא אחרא, בעי למעבד הכי, ובטש בחייביא, וכל מה דבטש, כדין (משלי יג) ונר רשעים ידעף. מחרף ומגדף לכל סטריין, ולא יכיל לאנהרא כלל, וכדין פתיב (קהלת ב) פי מה האדם שיבוא אחרי המלך. ובעי לאתדמי ליה, ולא יכיל. ועל דא (תהלים יא) יי צדיק יבחן, ובטש ביה, וכדין נהיר ואתקף בנהירו. יבחן, פמה דאת אמר (ישעיה כח) אכן בחן. גחין רבי שמעון, ונשיק לעפרא. אמר, מלה מלה אבתרן רדיפנא, מיומא דהוינא, והשתא אשתמודעא לי מלה, מגו שרשא ועקרא דכלא.

אמר ליה, אי רבי, אי רבי, פד סלקין לעילא, פל אינון רוחין דכורין ונוקבין, בההוא זמנא, שמעין (ס"א פמה) מליין